

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност *Доцент* по специалността *Обща Медицина* за нуждите на Катедра по Обща медицина към Факултет по медицина на Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна

Относно: обявен конкурс за заемане на академичната длъжност *доцент* в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина и научна специалност Обща медицина за нуждите на Факултет Медицина, Катедра Обща Медицина, при МУ „Проф.Д-р Параскев Стоянов“ Варна, публикуван в *Държавен вестник*, бр. 45 от 28.05.2024 г.

Кандидат: гл. ас. д-р Светлана Христова Христова, доктор

Изготвил рецензията: проф. д-р Боряна Борисова Върбанова, доктор
Член на Научно жури по заповед № Р-100-464 от 01.07.2024 г. на Ректора на МУ – Варна, определена за изготвяне на становище с Протокол № 1 от заседание на научното жури.

Биографични данни и професионално развитие:

Д-р Светлана Христова завършва Медицина през 1998 г. От 2005 год. след конкурс е назначена като асистент в Катедрата по Обща медицина на МУ Варна, където протича академичното ѝ израстване. От 2008 г. е избрана за старши асистент, а от 2011г. за главен асистент. Има придобити специалности по Вътрешни болести (2007), Ревматология (2011) и Обща медицина (2018). През 2019г. защитава дисертация „Предиктори и прогностични индекси за клиничното протичане и ефекта от лечението при болни от ревматоиден артрит“ и придобива научната и образователна степен *доктор*. Преподавателската ѝ дейност обхваща обучение на студенти и специализанти по специалността Обща медицина. Участва активно в конгреси и конференции в страната и чужбина. Владее руски и английски език.

Представените документи от кандидата отговарят на изискванията за съответната процедура от Правилника за развитие на академичния състав в МУ Варна.

Научно- изследователска дейност:

Наукометрични показатели

Д-р Светлана Христова участва в конкурса с един дисертационен труд, една монография, 25 пълнотекстови публикации в български списания, от които 6 в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 19 в нереферирани

списания с научно рецензиране.

Научни трудове - доказателства за изпълнение на минималните изисквания за заемане на АД „доцент“				
	Самост. автор	1-ви автор	2-ри автор	3-ти и следващ автор
Монография		1		
Пълнотекстови публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация			2	4
Пълнотекстови публикации в нереферирани издания с научно рецензиране		3	3	11

Публикациите са на български и английски език в следните списания: Обща Медицина, Ревматология, Мединфо, Здравен мениджмънт, Здравна политика и мениджмънт, Scripta Scientifica Medica, Детски и инфекциозни заболявания, Медицински магазин, Практическа медицина и др.

Съгласно академичната справка, д-р Христова покрива задължителните наукометрични показатели (Г5-9) с 210.56 точки. Първи автор е в 4 статии, втори автор- в 5 статии и трети и следващ- в 15 статии.

Д-р Христова представя 4 пълнотекстови публикации извън минималните изисквания за АД“Доцент“, 3 от които свързани с дисертационния труд, публикувани в реферирани и индексирани издания и една пълнотекстова публикация в издание с научно рецензиране.

Д-р Христова представя 21 участия с доклади и постери на български и международни конгреси.

Съгласно представена академична справка от МУ „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ Варна, д-р Христова има 6 цитирания, от които 2 в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 4 в нереферирани списания с научно рецензиране, общо 50 точки.

Справка за импакт фактор не е представена.

Представеният доказателствен материал е съобразен с изискванията и е старателно и прегледно систематизиран.

Научни направления и приноси:

Научните направления в които работи д-р Христова са разностранни и обхващат различни аспекти на медицината. За това допринася широката ѝ клиничната подготовка в три

медицински специалности. Особен интерес представлява издадения монографичен труд, посветен на персонализираната медицина.

Монографията „Персонализираната медицина в практиката на лекаря“ предлага обстоен преглед на постиженията на съвременната медицина в тази област до момента и очертаване на бъдещите перспективи на терапията. Развитието на познанието в тази иновативна област ще доведе до революционизиране на настоящите стандарти в терапията на болните, а именно лечение на „средно-статистическия“ болен, основано на гайдлайни. Бъдещият подход се основава на индивидуализиране и прецизиране на подхода към отделния индивид въз основа на неговата генетична идентичност, клинична и биологична характеристика. Като автор д-р Христова компетентно проследява развитието на идеята за персонализирана медицина до момента, настоящите възможности за прецизна медицина в ревматологията и тенденциите в бъдеще. С настоящия научен труд д-р Христова успешно се справя с предизвикателството да представи съвременните концепции по този актуален проблем, показвайки ерудиция, вещина и научна зрялост.

Представените научни трудове и резултатите от изследователската работа на д-р Христова са обособени тематично в следните научни направления:

1. Затлъстяването в детска възраст като проблем в общата медицинска практика - пациент-ориентиран подход (Г8-1; Г8-3; Г8-4; Г8-7)

Изследователската работа по това направление е насочена към здравно-промотивната дейност в ОМП за повлияване на рисковите фактори за затлъстяване при подрастващите и при възрастните хора и при пациентите с придружаващи заболявания като захарен диабет и хипертония. Представена е с пет статии. Изтъкнати са следните фактори повишаващи риска от затлъстяване: демографски, социално-икономически, фактори на средата и поведенчески фактори. Направен е задълбочен анализ на методите за оценка на причините за затлъстяване при децата. Установена е необходимост от единни методи за оценка с приложение в научните проучвания в областта на затлъстяването. Разработени и предложени са препоръки за провеждане на здравно-образователни програми с акцент върху оптималните възрастови норми за физическа активност и хранене, насочени към родителите. Акцентира се върху ключовата роля на ОПЛ за профилактика на детското затлъстяване.

2. Пациенти с ревматологични заболявания в ОМП - Диагностични и терапевтични предизвикателства (Г7-3; Г7-4; Г8-8; Г8-18)

В този раздел са представени 4 пълнотекстови статии. Ревматичните заболявания са един от честите проблеми, с които се среща ОПЛ. Разгледани са основните причини както ревматологични, така и с друга етиология.

На базата на систематичен литературен обзор са описани основните диагностични и

прогностични методи при пациенти с ревматични заболявания. Изтъкват се съвременните концепции относно патогенетичните механизми на възпалението, ставната лезия и ремоделиране при остеоартрит и възможности за прицелното им терапевтично повлияване. Идентифицират се фактори, свързани с неблагоприятната прогноза на ставното увреждане и инвалидизиране на болните с ревматични заболявания. Това дава възможност за ранно агресивно лечение, включително и с биологични болест-модифициращи медикаменти. Изследванията върху болката в гърба, в т.ч. и ниска болка в кръста допринасят за създаване на алгоритъм за поведение и препоръки за лечение и оглед максимално физическо, психическо и поведенческо възстановяване на тези пациенти.

3. Здравно-промотивна дейност в ОМП (Г7-1, Г7-2; Г7-5, Г7-6; Г8-5; Г8-7; Г8-9; Г8-14; Г8-16) Проучени са основните рискови фактори за карцином на млечната жлеза при мъжете и възможността за превенция и ранна диагностика със скринингова програма. Подчертава се необходимостта от профилактични прегледи и извършване на здравно-промотивна дейност при социално-значими заболявания като затлъстяване и захарен диабет тип 2. Разглежда се аденотонзиларната патология в контекста на различни нарушения на дишането по време на сън, както при децата, така и при възрастните. Предлагат се различни диагностични подходи и физиотерапевтични методи за повлияване. Обсъден е подход към хора със зависимости и създаден е алгоритъм за работа с пациенти с алкохолен проблем и техните семейства. Създадени са препоръки към ОПЛ по отношение на хранителния режим при възрастните, съобразена с възрастта редовна физическа активност и поддържане на нормално телесно тегло. Анализирани са основните насоки и принципи за прилагане на антимикробните средства в ОМП съобразно техните индикации и контраиндикации

4. Комуникативни умения и подход при хора с различни хронични заболявания и етноси, инвалидност и палиативни грижи в ОМП (Г8-6; Г8-10; Г8-11; Г8-12; Г8-13; Г8-15; Г8-17)

В този раздел се разглеждат препоръки за действия на ОПЛ при оценка на здравословното и психично състояние на пациентите насочени за представяне пред ТЕЛК.

Обобщени са нагласите сред българските лекари по отношение на работата с терминално болни пациенти и изработване на алгоритми за предоставяне на необходимата помощ. Предложени са препоръки за подобряване комуникативните умения на ОПЛ работещи в райони с мултиетническа структура. На базата на предварително проучени данни се установяват основните причини за ниска здравна култура в ромското население и фактори, свързани с подобряване на здравната профилактика сред етническите групи.

Признавам посочените приноси на кандидата в изброените по-горе направления, които считам за съществени в българската медицинска наука и допринасящи за теоретичното

обогаляване и практическото усъвършенстване на клиничната медицина и общата медицинска практика, в частност.

Учебно- преподавателска дейност

Д-р Светлана Христова има повече от 19 години преподавателски стаж в МУ Проф. Д-р Параскев Стоянов“ Варна.

Преподава Обща медицина на студенти по медицина на български език и участва в обучението на стажант лекари, в следдипломното обучение на специализанти по Обща медицина и ревматология. Има съответна на изискванията учебна натовареност за предходните години.

Учебна година	Лекции		Упражнения		Преддипломен стаж	Общо часове за учебна година
	БЕО	АЕО	БЕО	АЕО		
2023/2024	0	0	230	0	0	230
2022/2023	0	0	212	0	0	212
2021/2022	0	0	134	0	0	134
2020/2021	0	0	164	0	0	164
2019/2020	0	0	117	0	0	117

Клинична дейност

Д-р Светлана Христова развива своята клинична дейност в Клиниката по ревматология на УМБАЛ „Света Марина“ Варна и е показала високи стандарти в своята клинична работа.

Заключение:

Д-р Светлана Христова е опитен клиницист и преподавател и задълбочен научен работник, достигнал високо ниво в професионалното си израстване.

Представените материали за конкурса покриват и съответстват на законовите изисквания и критерии на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му, както и Правилника на МУ- Варна за заемане на академична длъжност Доцент. Това ми дава категорично основание да препоръчам на Научното жури да гласува положително за присъждане на академичната длъжност "Доцент по Обща медицина" към МУ- Варна на д-р Светлана Христова Христова.

27.09.2024 год.

Подпис:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. 1-3 от Регламент (ЕС)
2016/679

